

Het paviljoen von Wied gered?

Als initiatiefnemer van het museumplan bij het paviljoen von Wied, heb ik niet mee willen doen aan publieke discussies over dit plan. Als supporter van Heemschut en trouw lezer van Uw blad, laat ik mij nu toch verleiden tot een reactie op het stukje in het aprilnummer, waarvan de kop luidde: Het paviljoen von Wied bedreigd?

Het plan is gemaakt door architect Wim Quist. Die keuze is gemaakt vanwege de kwaliteit van zijn werk. Daarbij is vooral belangrijk dat hij reeds vijfmaal eerder een museum (ver)bouwde, waarvan viermaal bij een monument (Kröller-Müller, Brabants Museum, Museon en Rijksmuseum). Zijn deskundigheid op dit punt is dus beproefd en door een aantal locale, provinciale en nationale instanties, ook op het terrein van de monumentenzorg, getest. Dat is natuurlijk niet steeds rimpelloos gegaan, maar dat zal niemand die op dit terrein bekend is ook verwachten. Ook in Den Haag is het plan bij 'von Wied' met name op dit (monumenten)aspect beoordeeld en goedgekeurd. Dit alles bewijst natuurlijk niet dat het hier om een goed plan gaat, maar deze informatie is misschien toch nuttig om een beeld te krijgen van de betrachte zorgvuldigheid.

De beoogde opzet zal er toe leiden dat het onderhoud van het paviljoen en van het er om heen liggende terrein voor langere tijd verzekerd is.

Dat is een voordeel voor de eigenaar; de instandhouding van een monument dient, zoals uw organisatie terecht bij herhaling stelt, ook een maatschappelijk belang. Wie het paviljoen van de landzijde benadert, zal zich niet aan de indruk kunnen onttrekken dat enige face-lift niet overbodig is. Al vele jaren is het aanzicht niet optimaal. De glazen veranda aan de Noordzijde werd reeds lang geleden afgebroken; de door architect Limburg beoogde symmetrie ging daarmee verloren. Het ligt voorts in het voornemen binnen het paviljoen nog enige verbeteringen aan te brengen.

De situering van het paviljoen ten opzichte van het omliggende terrein is na de bouw in 1826 al vele malen en soms ingrijpend gewijzigd. Dat gebeurde o.a. in 1926 toen de grote aanbouw aan de Oostkant plaatsvond, die het aanzicht vanaf de Gevers Deynootweg af geheel veranderde. Het gebeurde tijdens de oorlog door de bouw van bunkers en opnieuw na de oorlog toen die ten dele weer werden opgeruimd. Nog weer later werd het parkeerterrein aangelegd. (De studie die *dra C. Sillem* van het paviljoen maakte bevat een schat van informatie over de geschiedenis en de architectuur van dit door koning Willem I voor koningin Wilhelmina gebouwde zomerdagverblijf).

Door zijn hoge ligging en het ruime terrein er om heen kan men het

paviljoen van alle kanten zien liggen. Trekt men als het ware een cirkel om het gebouw, dan blijft bij het nieuwe plan de dominantie van het paviljoen voor meer dan drie kwart van die cirkel behouden. De bewoners van een vijftiental huizen krijgen minder zicht. Voor andere huizen zal er sprake zijn van een ander zicht. Voor de velen – de VVV statistieken spreken van 8 à 10 miljoen bezoeken per jaar – die langs de Scheveningse boulevard flaneren, zal de dominantie van het paviljoen geheel behouden blijven. Voor vrijwel alle 'waarnemers' zal het aanzicht eerder mooier dan lelijker worden. Ik ben mij er van bewust dat dit laatste een waardeoordeel inhoudt. Dat geldt ook voor mijn overtuiging dat het plan een betere ruimtelijke relatie van het paviljoen met de omgeving betekent. Met het museumplan worden een aantal doelen gediend. Er komt een museum en een nogal verwaarloosd stukje grond op een mooie plek krijgt, behalve een opknopbeurt, een maatschappelijk betere bestemming. Voor wat het monument betreft – en daar gaat het hier om – zal het museumplan er toe leiden dat het (verbeterde) paviljoen voor jaren gered is, d.w.z. niet alleen blijft staan, maar in een gezonder conditie beter gaat functioneren, terwijl de manifeste ligging behouden blijft. □

Prof. dr. T.H.M. Scholten,
Scheveningen.